

دەرمانەکانی بەرزە فشاری خوێن

ئامادەکردن سەرپەرشتی کردن
بەڕێوبەری گروپ وکەناڵەکانی تایبەت
بە دەرمان و زانیاری پزیشکی
سەرپەرشتی گشتی بابەتەکانی گشتی

د.اسماعیل لەک
0750 351 6143

2023

ئەمانەش دەبن بە چەند کۆمەڵەیەک

Diuretic

ئەم جۆرە دەرمانانە بەکاردێ بۆ نزمبونی پەستانی خوێن

- Hydroclorothaiazde
- Furosemide
- Amiloride
- Chlorothaizide
- Sprinolactone

Beta blocker

بەکاردێن بۆ بەرزی پەستان و شەقیقە و دلە ڕاوکێ

- Propranolol
- Carvidilol
- Atenolol
- Metoprolol
- Penbutolol
- Bisoprolol

Calcium channel bloker

بەکار دێن بۆدابەزینی پەستانی خوێن و ئازاری سنگ و نارێکی لێدانی دڵ

- Amlodipin
- Nifedipine
- Filodipin
- Diltiazem
- Varapamil

1

ناوی زانستی: Hydrochlorothiazide

ئەم دەرمانە لەگەڵ زۆرێک لەدەرمانەکانی دابەزاندنی فشاری خوێن بەکاردێت بەمەبستی ئاسانتر دابەزاندنی زەخت و فشاری خوێن وە ئەو کەسانەی ئاو لە لەشی دا کۆدەبێتەوە,وەک ئاو دەرکەرێک لە قاچ سنگ ,لەش وەک میز پێکەرێک کار دەکات بۆ دەرکردنی ئاو لەلەشدا.

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب/12.5,25,40,100 Mg	_ Hydrotz _ Hyride _ HydrocL _ Esidrex	کەم بونی کالسیۆم لە خوێن دا,زۆربونی شەکر لەخوێندا,بەرزبونەوەی ترای گلاساید کۆلیسترۆل،لاوازی گێژبوون،سەرئێشە هیلاکی،بەرزبونەوەی یۆریا،

گروپـــــی دەرمانــــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Hydrochlorothiazide

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

گەر نقرست هەیە بەکاری مەهێنە،لەکاتی دوگیان نابێت بەکار بهێنرێت،دکتۆر دوا بڕیار دەدات،لەکاتی شیردان نابێت بەکار بهێنرێت، دکتۆری پسپۆر بەهەمان شێوە دەبێ بریار بدات،لەوانەیە کار لەشۆفێر بکات

گرووپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Furosemaide

بەکاردێت لەکاتی ناکاوی ئاو بچێتە سیەکانەوە،بەکاردێت دابەزاندنی فشاری خوێن، ئاوساوی قاچ

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب/ 20,40,80,500 Mg دەرزی/ 10 Mg	_ Fumide _ Impugan _ Furix _ Lasix	کەمبونی مادە کانزاییەکانی لەش وەکو کالسیۆم،توانای بیستن کەم دەکاتەوە،خورانی پێست

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

4

ناوی زانستی: Furosemaide

Eextra Information

١*١

وشیاربە وریابە

ئاگەداربە ئەم دەرمانە ڕێژەی کانزاکانی لەشت بەردوام کەم دەکات،بۆیە بۆ پشکنیی بەردەوام بچۆ،لەکاتی دوگیانی بەکار نایەت،لەکاتی شیرپێدان بەکار نایەت

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

5

ناوی زانستی: Amiloride

بەکاردێت لەکاتی ناکاوی ئاو بچێتە سیەکانەوە،بەکاردێت دابەزاندنی فشاری خوێن، ئاوساوی قاچ

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب/ Mg 5	_ Amilo care _ Amifru _ Midamor	سەر ئێشە، گێژ بوون،وشک بونی لەش یان پێست

گروپـــی دەرمانــزانــی Pharmacology

ناوی زانستی: Amiloride

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

بۆ ئافرەتی دوگیان بەکاردێت،لەکاتی پێویست باشتر وایە دکتۆری پسپۆر بریار بدات،بۆ ئافرەتی شیردەر باشترە بەکار نەیەت چونکە بەشیردا تێدەپەرێت پێویستە کۆرپەلە لەژێر چاودێری دابێت گەر هاتو بەکار هات،دوا بریار لای دکتۆری پسپۆرە،بۆ شۆفێری کاریگەری کەم تا زۆر رەنگە ببێ

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

7

ناوی زانستی:Chlorothiazide

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی فشاری خوێن،ئاوسان،شکستی دڵ،ناتەواوی دڵ،میزنەکردن،نەخۆشی جگەر،ناتەواوی گورچیلە،نەخۆشی شەکرە

١*١

شێوەکانی

حەب/ Mg 250,500
دەرزی/Mg/ml 500

ناوە بڕاندەکانی

_ Diupress
_ CTD
_ Diuril

کاریگەری لاوەکی

گێژبوون،زیادبونی شەکری خوێن،زیاد کردنی چەوری خوێن،

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

Chlorothiazide:ناوی زانستی

Extra Information

۱*۱

ئاگەدار و وشیاربە

لەکاتی دوگیانی زانیاری ئەوتۆنیە کەوا زیانی هەیە یاخود نا،بەڵام باشتر لەژێر راوێژ و پرسی دکتۆر وەربگیرێت،توێژینەوەکان ئاماژەیان کردوە، کەوا ئەگەری هەیە پێکهاتەی شیر بگۆڕێت لەکاتی شیر پێدان، بۆیە باشتر وایە لەژێر چاودێری دکتۆر دابێت دەرمان وەرگرتنەکە، بۆ شۆفێری کاریگەری ئەوتۆی نیە

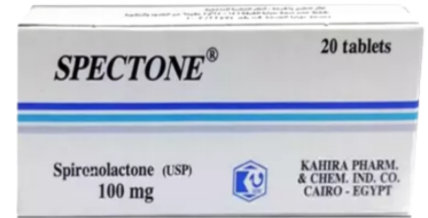

گرووپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

9

ناوی زانستی: Sipronolactone

بەکاردێت لەکاتی بەرزبونەوەی فشاری خوێن لەگەڵ مادەکانی فشاری خوێن بەکاردێت،فشاری خوێن دادەربەزێنێت،مەترسی جەلتەی دڵ کەم دەکاتەوە،دژی نارێکی دڵ کار دەکات

١*١

شێوەکانی

حەب/ Mg 25,50,100

ناوە براندەکانی

- Lasilactone
- Aidactone
- Spirona
- Sipnactone

کاریگەری لاوەکی

هەست بەگێژبوون دەکەیت،ئازاری ماسولکە،هەست کردن بەهیلاکی و ماندو بوون،ئازاری مەمک و گەورە بونی لە هەردو رەگەزدا،هەستی پێ کراوە،کەم تا زۆر

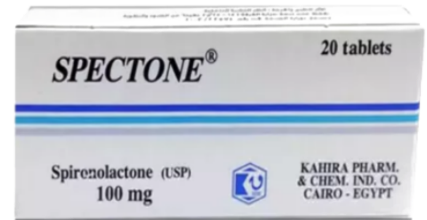

گروپــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

10

ناوی زانستی: Sipronolactone

Eextra Information

وشیاربە و وریابە

١*١

گەر لەحالەتی تازە دوگیان بون دایت باشترە قسە لەگەڵ دکتۆرەکەت بکەیت، بەبێ راوێژی ئەو وەری نەگریت ،برێکی کەم بەشیردا تێدەپەرێت بەلاًم کاریگەری ئەو تۆی نیە،بەلاًم باشتر وایە راوێژ بەدکتۆرەکەت بکەیت لەکاتی شیر پێدان،رەنگە کاریگەری کەم تازۆری لەسەر شۆفێری دروست بکات

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

کۆمەڵەی دووەم

Beta blocker

بەکاردێن بۆ بەرزی پەستان و شەقیقە و دلە ڕاوکێ

- Propranolol
- Carvidilol
- Atenolol
- Metoprolol
- Penbutolol
- Bisoprolol

1

ناوی زانستی: Propranolol

بەکاردێت بۆ بەرزی پەستانی خوێن،نارێکی لە لێدانەکانی دڵ،سنگە کوتێ،ناتەواوی ماسولکەی دڵ،شەقیە،دڵە راوکێ، خەمۆکی

١*١

شێوەکانی

حەب/
Mg 10,20,40,60,80
کەپسول/
Mg 60,80,120,160
دەرزی/ Mg/ml 1
شروب/ Mg/ml 4,8

ناوە براندەکانی

_ Sumial Retared
_ Propal
_ Indolol
_ Inderal

کاریگەری لاوەکی

کەمبونەوەی لێدانی دڵ،دابەزینی پەستانت خوێن،هێلنج،سکچوون هیلاکی،خەوبینینی، ناخۆش

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Propranolol

Extra Information

وشیاربە وریابە

١*١

گەر جگەرت تەواو نیە یان گورچیلەت،نابێت
لەسەر مندالێک تاقی بکرێتەوە لە خوار ٧ساڵە،
وەهەروەها دەبێت ئاگەداری شەکرەش بیت،بۆ
دوگیانی دەبێت دکتۆر دوا بریار بدات،لەکاتی
شیر پێدان توانای تێپەربونی هەیە بەلاّم
کاریگەری بۆ کۆرپەلە نیە،لەکاتی شۆفێری
توشی گێژبونت دەکات، هیلاکت دەکات

گروپـــی دەرمانــزانــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Carvedilol

به کاردێت بۆ دابەزاندنی فشاری خوێن،وەک تەواو کەرێکی بۆ دەرمانەکانی تری فشاری خوێن ،شکستی دڵ

١*١

کاریگەری لاوەکی	ناوە بڕاندەکانی	شێوەکانی
گێژبوون،سەریەشە،بێهێزی هێلنج،ئازار سک،کەم خوێنی،زۆر میز کردن،ئارەق کردنەوە	_ Carveratio _ Carvill _ Coreg _ Kredex	حەب / 3.125,6.25,12.25,25 Mg

گروپــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی: Carvedilol

Extra Information

١*١ وشیاربە وریابە

ئەگەر نەخۆشی سییەکانت هەیە،COPD ئەگەر دڵت هێواش لێدەدات، لەکاتی شیردان نابێت بخورێت،زانیاری زۆرنیە لەسەری،لەکاتی شیردان نابێت بخورێت،کار لەشۆفێر دەکات ئەگەری هەیە توشی گێژبونی بکات

5

ناوی زانستی: Atenolol

بەکاردێت بۆ چارەسەر کردنی پەستانی خوێن،سنگە کوتێ،سستی دڵ،نارێکی لێدانی دڵ

١*١

کاریگەری لاوەکی	ناوە براندەکانی	شێوەکانی
دڵ خاوبونەوە،گێژبوون ماندووی،خەو لێک تێکچون	_ Alinor _ Vascoten _ Tensolol _ Tenormin	حەب / Mg 25,50,100

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

6

Atenolol :ناوی زانستی

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

ئەگەر حەساسیەت بەمادەکە هەیە،ئەگەر
پەستانی خوێنت نزمە،رەچاوی ئەمانە بکە پێش
بەکارهێنان،لەکاتی دوگیانی نابێ بخورێ،نابێت
بەکاربهێنرێت برێکی کەم بەشیردا تێدەپەرێت
کاریگەری لەسەر منداڵ دروست دەکا،باشتر وایە راوێژ
بە دکتۆری پسپۆر بکەیت، کار لەشۆفێر ناکات

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

1

ناوی زانستی: Metroprolol

بەکاردێت بۆچارەسەر کردنی بەزی پەستانی خوێن،سنگە کوتێ سستی دڵ،نارێکی لێدانی دڵ،شەقیقە

١*١

شێوەکانی

حەب / 20,25,100,200 Mg

ناوە براندەکانی

_ Toprol
_ Seloken
_ Lopressor
_ Betaloc

کاریگەری لاوەکی

بێ خەووی،هێواش لێدانی دڵ،هیلاکی،سکچون،قەبزی رشانەوە

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی: Metroprolol

Extra Information

وشیاربە وریابە

١*١

ئەگەر توشی تەنگە نەفەسی بویت،رەبۆتە ،ترشەلۆک لەلاشەت زیادە،پەستانی خوێنت نزمە،لەکاتی دوگیانی دەتوانرێت بەکار بهێنرێت ئەگەر زۆر پێویستت بێ،لەژێر راوێژی دکتۆری پسپۆر،بەڵام ٣ بۆ ٤ رۆژ پیش لە دایک بون ناخورێت بەهیچ شێوەیەک،لەکاتی شیر پێدان کاتی زۆر پێویست بەکاردێت،لەکاتی شۆفێری کاریگەری نیە

گروپـــی دەرمانــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Penbutolol

بەکاردێت بۆ چارەسەر کردنی نەخۆشی بەرزبونەوەی پەستانی خوێن، نەخۆشی دڵ، شۆکی دڵ،شکستی دڵ، نارێکی دڵ ،نەخۆشی سنگە کوژێ

١*١

کاریگەری لاوەکی	ناوە براندەکانی	شێوەکانی
سوربونەوە،دابەزینی پەستانی خوێن،ماندوو بوون،زیاد بونی شەکری خوێن،ناتەواوی گەدە، ریخۆڵە،گرژبونی بۆری هەوا	_ Betasimide _ Levatol	حەب/ Mg 20

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

5

ناوی زانستی: Bisoprolol

بەکاردێت بۆ چارەسەر کردنی بەرزبونەوەی فشار خوێن ،نەخۆشی دڵ ،نارێکی لێدانی دڵ ،سنگە کوژێ شکستی دڵ،وەهەروەها لەدوای جەڵتەش بەکاردێ،

١*١

ناوە براندەکانی

_ Bisofar
_ Bisowell
_ Bisomax
_ Concor

شێوەکانی

حەب / Mg 2.5.5.10

کاریگەری لاوەکی

گێژبوون،سەر ئێشە،ماندوویی،تا،ئازاری قورگ،گەروو، پژمین،لاوازی

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

6

Bisoprolol :ناوی زانستی

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

دەتوانرێت بەکار بهێنرێت بەڵام بەبێ راوێژی دکتۆر بەکار نایەت، باشتروایە دکتۆر ئاگەدارت کاتەوە لە سود وزیانەکانی، زانیاری بەردەست نیە کەوا بەشیردا تێپەر دەبێت،بەڵام کاریگەری ئەوتۆی نابێ، بۆ شۆفێری کاریگەری نیە

گروپــــی دەرمانــــزانــــی Pharmacology

کۆمەڵەی سێیەم

Calcium channel bloker

بەکار دێن بۆدابەزینی پەستانی خوێن و ئازاری سنگ و ناڕێکی لێدانی دڵ

- Amlodipin
- Nifedipine
- Filodipin
- Diltiazem
- Varapamil

PHI Care

1

ناوی زانستی: Amlodipine

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی پەستانی خوێن بۆ کەسێک کەوا جەڵدەی دڵی جێگیرە

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب / Mg 2.5,5,10	_ Amlip _ Amloratio _ Amolong _ Norvasc	سەر ئێشە،خەواڵووی،گێژبوون قاچ هەڵئاوسان،کۆبونەوەی ئاو لەلەشدا

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

2

ناوی زانستی: Amlodipine

Exra information

١*١

وشیاربە وریابە

گەر بەهۆی ناجێگیری دڵەوە ئاو لەلەشدا کۆبۆتەوە،ئەوا دەبێت چارەسەر بکرێت پێش بەکارهێنانی ئەو حەبە،لەکاتی دوگیانی نابێت بەکار بێت،لەکاتی شیرپێدان یان واز لەخواردنی حەبەکە بهێنە یاخود واز لەشیرپێدان بهێنە ،ئەویش بەهۆی کەمی زانیاری لەسەری،ئەگەر گێژنابیت دەتوانی شوفێری بکەی دوای خواردنی حەبەکە

گروپـــــی دەرمانــــزانـــی Pharmacology

3

ناوی زانستی: Nifedipine

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی پەستانی خوێن بۆ کەسێک سنگە کوژێ جێگیر و ناجێگیر ،رەبۆ ئازاری لەش،گرژبونی ماسولکەکانی دڵ

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب/ Mg 30,60,90 کەپسول/Mg 10,20	_ Nifotab _ Nifepin _ Epilat _ Adalat	سەر ئێشە،خەواڵووی،گێژبوون خێرا لێدانی دڵ ،ئاوسانی لەش،سوربونەوە،

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

4

ناوی زانستی: Nifedipine

Extra Information

١*١ وشیاربە وریابە

لەکاتی سکپڕی بەکاردێت ،بەڵام باشترە لەژێر راوێژی دکتۆری پسپۆر بەکار بێت،کە ئایا گونجاوە یاخود نا،لەکاتی شیر پێدان برێک کەم بەشیردا تێدەپەرێت، کاریگەری ئەوتوی بۆ کۆرپەلە نیە، باشترە لای دکتۆری پسپۆر راوێژ وەر بگریت،لەکاتی شۆفێر دوای خواردنی ئەم حەبە هەستت بەگێژبون نەکرد،ئەوا دەتوانی شۆفێری بکەیت

گروپـــــی دەرمانــــزانـــی Pharmacology

5

ناوی زانستی: Felodipine

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی پەستانی خوێن بۆ کەسێک کە جەڵدەی دڵی جێگیرە

١*١

شێوەکانی	ناوە براندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب/ Mg 2.5,5,10	_ Flopik XL _ felohexal _ hydac _ Plendil	سوربونەوە سور هەڵگەران،سەر ئێشە،دڵە کوتێ،ئاوسانی پێیەکان

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

6

ناوی زانستی: Felodipine

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

نابێت بەکار بێت گەر جەڵتەی دڵت ناجێگیرە،ئەگەر جگەرت تەواو نیە ،بۆ دوگیانی نابێت، نابێت لەگەڵ سندی بخورێت،لەکاتی شیر پێدان نابێت شیر بدەیت بەمنداڵەکەت گەر خواردت ئەم حەبە،دەتوانێت کار لەشۆفێر بکات

گروپـــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

7

ناوی زانستی:Diltiazem

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی پەستانی خوێن, هەروەها بۆ سنگەکوژێ بەردەوام و درێژ خایەن،ناتەواوی گورچیلەکان،خێرا لێدانی دڵ،شۆکی دڵ،شکستی دڵ

١*١

شێوەکانی	ناوە بڕاندەکانی	کاریگەری لاوەکی
حەب و کەپسول / 30,60,90,120,180 Mg دەرزی / Mg/ml 25,50	_ Cardizem _ Dilacor _ Tiazim _ Altiazem	گەورەبونی خانەکان،پرۆستات، هێواش لێدانی دڵ،گێژبوون،سەر ئێشە

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی:Diltiazem

Extra Information

وشیاربە وریابە

١*١

بۆ کاتی دوگیانی بەکار نایەت،بۆ کاتی
پێویست نەبێ راوێژ بە دکتۆرەکەت بکە،گەر
منداڵەکەت تەندروست و سەلامەتە دەتوانی
بەکاری بهێنی بەراوێژی دکتۆری پسپۆڕ
لەکاتی شیر پێدان،بۆ شۆفێری کاریگەری نیە

Pharmacology گروپــــی دەرمانـــزانـــی

ناوی زانستی: Verapamil

بەکاردێت بۆ چارەسەرکردنی بەرزی پەستانی خوێن , دڵە کوتێ ،نارێکی لێدانی دڵ

١*١

شێوەکانی

حەب و کەپسول/
Mg 40,80,120,240
دەرزی/ Mg/ml 5,2

ناوە براندەکانی

_ Danistole
_ Calan
_ Verelan
_ Isoptine

کاریگەری لاوەکی

سەر ئێشە،خەواڵووی،گێژبوون قەبزی،هێلنج خوران،هیلاکی و هەڵئاوسانی پێیەکان

گروپـــــی دەرمانـــزانـــی Pharmacology

ناوی زانستی: Verapamil

Extra Information

١*١

وشیاربە وریابە

ئەگەر جگەرت تەواو نیە،ئەگەر لێدانی دڵت نزمە،
بۆدایکانی شیردەر دکتۆر دەبێ دوا بڕیار بدات،چونکە
توانای تێپەڕبونی هەیە بەشیردا،لەکاتی دوگیانی
وریابن دکتۆر دەبێ بڕیار بدات بەهۆی ئەوەی ڕێژەی
کالسیۆم کەم دەکاتەوە لێدانی دڵ نزم دەکاتەوە یان
کەمی دەکاتەوە،بۆ شۆفێری کەم تا زۆر کاریگەری دەبێ

ڕێژەی ئاسایی فشاری خوێن

BLOOD PRESSURE CATEGORY	SYSTOLIC mm Hg (upper number)		DIASTOLIC mm Hg (lower number)
NORMAL	LESS THAN 120	and	LESS THAN 80
ELEVATED	120 – 129	and	LESS THAN 80
HIGH BLOOD PRESSURE (HYPERTENSION) STAGE 1	130 – 139	or	80 – 89
HIGH BLOOD PRESSURE (HYPERTENSION) STAGE 2	140 OR HIGHER	or	90 OR HIGHER
HYPERTENSIVE CRISIS (consult your doctor immediately)	HIGHER THAN 180	and/or	HIGHER THAN 120

دەرمانەکانی بەرزە فشاری خوێن

ئامادەکردن سەرپەرشتی کردن
بەڕێوبەری گروپ وکەناڵەکانی تایبەت
بە دەرمان و زانیاری پزیشکی
سەرپەرشتی گشتی بابەتەکانی گشتی

د.اسماعیل لەک
0750 351 6143

2023

